

kræver imidlertid, at omlægningen ændres, således at de enkelte elementer præsenteres hver for sig i regeringens lovgivningsprogram og uden nogen sammenhæng overhovedet.

Notatet sendes til arbejdsgruppens medlemmer samt til Justitsministeriet og Statsministeriet.

I følgebrevet til Statsministeriet henvises endvidere til pressens behandling af ambisagen, og herunder behandlingen af de juridiske sider. Brevet afsluttes med en passus om, at man gerne vil være sikker på, at ministrene er klar over, at den juridiske vurdering reelt er noget anderledes (end pressens).

Med skrivelse af 6. oktober 1987 fra *Finansministeriet* (Budgetdepartementet) fremsendes et notat til Udenrigsministeriet om den økonomiske politik. Notatet omhandler blandt andet omlægningen af arbejdsgiverafgifterne og herunder forholdet til EF-reglerne. Notatet er til intern orientering af såvel statsministeren som finansministeren. Vedrørende omlægningen og EF-reglerne hedder det:

»Hvis omlægningen opfattes som en generel nedsettelse af alle arbejdsgivers bidrag til sociale ordninger, og at provenutabet herved dækkes ved en momsforhøjelse, må det være oplagt, at omlægningen ikke vil stride mod EF-reglerne.

For at undgå et prishop sættes momsen ikke i vejret, men der indføres et arbejdsgiverbidrag på momsgrundlaget, som opkræves på samme terminer m.v. som de tidligere arbejdsgiverafgifter. Det betyder, at det nye arbejdsgiverbidrag ikke vil optræde på fakturaer m.v., som en almindelig momsforhøjelse, men på længere sigt vil virkningerne være nogenlunde de samme. I det omfang det kan klargøres, at det nye arbejdsgiverbidrag på momsgrundlaget har karakter af en generel indirekte afgift, vil den ikke være i strid med EF-reglerne.

Det er imidlertid klart, at omlægningen i sin helhed alene letter de danske konkurrenceudsatte virksomheders omkostninger, hvorfor det samlede forslag vil have EF's bevågenhed.«

Der foreligger endvidere et notat om EF-aspekterne fra Arbejdsministeriet, men der tilføjes ikke noget nyt heri i forhold til Udenrigsministeriets notat af 6. oktober 1987 (jf. ovenfor).

Arbejdsminister Henning Dyremoses brev vedrørende den endelige rapport til statsministeren

Medio oktober 1987 er embedsmandsgruppen vedrørende omlægningen af arbejdsgiverafgifterne færdig med den endelige rapport, som den 19. oktober 1987 oversendes til statsministeren af arbejdsministeren. Arbejdsministeriet har formandskabet.

Rapporten oversendes i to dele. Den ene del (hovedrapporten) indeholder alene en beskrivelse m.v. af omlægningsmodellen uden at gå i dybden med EF-problemerne. Den anden del er en separat og fortrolig notits, dateret 16. oktober 1987, om de EF-retlige aspekter, udarbejdet på grundlag af Udenrigsministeriets vurdering, som Justitsministeriet ifølge notitsen har erklæret sig enig i.

Omkring EF-problemerne hedder det i hovedrapporten blot:

»Med udgangspunkt i denne model (omlægningsmodellen) har arbejdsgruppen herefter fortsat sit arbejde med en række uafklarede forhold. I den forbindelse er de EF-retlige aspekter blevet undersøgt. Det er arbejdsgruppens vurdering, at den nye afgift – uden at være en omsætningsafgift – er en fiskal afgift, som efter EF's bestemmelser kan pålægges ved indenlandsk anvendelse, uanset varens oprindelse.«

Medens hovedrapporten således konkluderer, at der ikke er væsentlige EF-retlige problemer, er vurderingerne i den separate (og fortrolige) notits nærmest den modsatte. Den EF-retlige vurdering gengives i helhed nedenfor:

»Juridisk vurdering

Det er udelukket, at den nye afgift kan betragtes som en moms, der klart ikke rejser EF-retlige problemer. Den nye afgift afviger på flere punkter fra de regler om moms, der fremgår af EF's momsdirektiver.

Det er usikkert, om modellen for omlægning af arbejdsgiverafgifter efter EF's regler vil blive betraget som en *direkte skat* på virksomhederne, som en *ikkefiskal afgift* (arbejdsgiverafgift, dvs. en afgift til finansiering af sociale formål til fordel for arbejdstagere) eller en *fiskal afgift*.